

Handboek pedagogisch klimaat

In dit handboek staat beschreven hoe wij het pedagogisch klimaat op De Kogge vormgeven.

De volgende onderdelen zijn hierin opgenomen:

- A. Afspraken Gouden Weken
- B. Schoolregels en schoolafspraken
- C. Pestprotocol De Kogge

A. Gouden weken

INGREDIËNTEN

1. De leerkracht maakt tijdens de eerste schoolweek met de klas zelf geformuleerde, positieve groepsregels en hangt deze op in de klas.
2. Inzet energizers gedurende de eerste 4 weken. Doel is om elkaar beter te leren kennen. Zie boekje Gouden Weken voor energizers.
3. Inzet coöperatieve leervormen gedurende het hele schooljaar; minimaal 5x per week.

GROEPSVORMING

Een groep, zoals een klas, vormt zich volgens een bepaald aantal fasen. Uit onderzoek is gebleken dat gedurende ongeveer 6 weken een klas de 4 fasen (Bakker- De Jong en Mijland) in de groepsvorming doorloopt:

- **Forming (oriënteren):**
'De kat uit de boom kijk fase'. Groepsleden onderzoeken, maken een inschatting van anderen en van zichzelf.
- **Storming (presenteren):**
Beweging in de rangorde. Wie is een leider, wie hoort bij welke groep, etc.?
- **Norming (normeren):**
Groepsnormen worden duidelijker.
- **Performing (presteren):**
Er is voor bepaalde omgangsvormen gekozen. Er is een gezamenlijk doel geformuleerd. Leaders zijn duidelijk.
- **Reforming (evalueren):**
Deze fase doorloopt niet elke groep en niet iedere groep doet er even lang over. Een duidelijk voorbeeld is eind groep 8. Er wordt een periode afgesloten, waarbij het afscheid in de nabije toekomst weer een andere dynamiek in een groep geeft.

OPBOUW COÖPERATIEVE WERKVORMEN

Groep 1/2

- Wandel-Wissel uit
- Imiteer
- Rotonde
- Denken-Delen-Uitwisselen
- Placemat

Groep 3/4

- Werkvormen groep 1/2 en
- Dobbelen

Groep 5/6

- Werkvormen groep 1 t/m 4
- Coöperatieve leerstrategieën kaart Bazalt

Groep 7/8

- Werkvormen groep 1 t/m 4
- Coöperatieve leerstrategieën kaart Bazalt

PLANNING

Week 1	2 energizers per dag en opstellen groepsregels
Week 2	2 energizers per dag en inzet coöperatieve werkvorm
Week 3	1 energizer per dag en inzet coöperatieve werkvorm
Week 4	1 energizer per dag en inzet coöperatieve werkvorm
Eerste maand	Omgekeerde ouder-kind-gesprekken: individuele gesprekken met ouders en kinderen, waarbij ouders vertellen over hun kind.

B. Schoolafspraken en schoolregels

SCHOOLAFSPRAKEN

- Petten en mutsen af in de klas
- 1 etui met pennen/potloden/gum etc. (de rest gaat mee naar huis)
- Werkplek eerst opruimen, dan starten met een nieuwe activiteit
- Iedere week vak opruimen
- Rustig door de gang lopen bij het naar binnen en naar buiten lopen
- Tassen in de bakken
- Tochtdeuren dicht
- Wc-gebruik: 1 leerling tegelijk naar de wc vanaf groep 4

SCHOOLREGELS

- Ik ben aardig voor mezelf en anderen.
- Ik ben voorzichtig met mijn eigen spullen en die van anderen.
- Ik zorg goed voor mezelf en eet gezond.
- Ik praat netjes en rustig tegen iedereen.
- Als ik last heb van iemand mag ik het zeggen.
- Ik luister naar alle juffen en meesters.
- Ik werk rustig en let goed op.
- STOP = STOP

C. Pestprotocol De Kogge

Op school werken we bewust aan het creëren van een veilig sociaal klimaat.

Dit doen we door o.a.:

- te zorgen voor een goed klassenmanagement; duidelijke regels en routines op school en in de klas;
- te werken aan een goede leerkracht-leerling-ouder relatie;
- te werken aan een goed groepsklimaat door het inzetten van coöperatieve werkvormen en groepsvormende spelletjes;
- sterk didactisch handelen; zoals doelgericht werken en gedifferentieerde instructie en verwerking;
- elke week les te geven in sociaal-emotionele ontwikkeling.

Mocht er desondanks toch sprake zijn van pestgedrag dan hanteren wij de 5-sporen-aanpak. Deze aanpak richt zich op alle betrokkenen: het gepeste kind, de pesters, de ouders, de klas- of groepsgenoten en de school.

SPOOR 1 – Het gepeste kind steunen

Dat wil zeggen:

- luisteren naar wat er gebeurd is en het probleem van het kind serieus nemen;
- met het kind overleggen over mogelijke oplossingen en dan samen eraan werken;
- eventueel deskundige hulp van buiten inschakelen (bijvoorbeeld een weerbaarheids- training of sociale vaardigheidstraining);
- zorgen voor vervolggesprekken.

SPOOR 2 – De pester steunen

Dat wil zeggen:

- met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent;
- het kind helpen zijn relaties met andere kinderen te verbeteren;
- zorgen dat het kind zich veilig voelt en uitleggen wat jij als leerkracht daaraan gaat doen;
- grenzen stellen en die consequent handhaven;
- het kind helpen zich aan regels en afspraken te houden (contract);
- zorgen voor vervolggesprekken.

SPOOR 3 – De ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester steunen

Dat wil zeggen:

- ouders die zich zorgen maken serieus nemen;
- ouders informeren over peestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen;
- met ouders overleggen over manieren om peestsituaties aan te pakken;
- zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige hulp.

SPOOR 4 – De andere kinderen betrekken bij de oplossing van het pesten

Dat wil zeggen:

- met de kinderen in de groep praten over het pesten en hun eigen rol daarin;
- met de andere kinderen overleggen over mogelijke manieren van aanpak en oplossing en hun rol daarin;
- samen met de kinderen werken aan oplossingen waaraan ze zelf actief bijdragen.

SPOOR 5 – Als instelling de verantwoordelijkheid nemen

Dat wil zeggen:

- de instelling neemt nadrukkelijk stelling tegen pesten en ontwikkelt een duidelijk beleid;
- de instelling zorgt dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken.